

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1911. szeptember 17.

210. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Violo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felolós szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 532.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Emke és Astra.

Ez előtt két héttel tartotta meg Balázsfalván az erdélyrészi román közművelődési intézet, melynek neve Astra, fennállásának 50 éves jubileumát. Kisasszony napján pedig az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület fennállásának 25 éves jubileumát ünnepelte Kolozsváron. Igen tanulságos a két kulturális egyesület között párhuzamot vonni, melyet a legnagyobb tárgyilagossággal, „sine ira et studio” akarunk megselekedni.

Az „Astra” 1861-ben alakult, midőn Erdély külön tartománya volt az 1848-iki császári őrbirodalomnak, külön helytartótanács-sal, kormányzattal Nagyszebenben. Akkor a német nyelvű kormányzék bizonyára nem engedélyezte volna az Emke-t. De az „Astra”-t engedélyezte, mert erre az osztrák császári őrbirodalomnak nagy szüksége volt és az Astra azt a szellemet, azt a jelleget, melyet az osztrák abszolút uralom rányomott, a mai napig híven megőrizte.

Ott a balázsfalvi gyűlésen talán egyetlen oláh emberben szikrája sem volt annak az öntudatnak, hogy ő magyar honos is s a magyar király alattvalója. A disztrakción, a hivatalos felköszöntők sorában nem a magyar királyt, a legelső magyar embert, hanem a „monarchia”, uralkodóját éltették és átösztráztán rázendítették a zenekar az osztrák nép-

hinnuszt, melyet a jelenlevők állva hallgattak végig, nyilván azért, hogy tüntessenek a magyarság ellen, melynek ez az osztrák himnusz a keserű emlékeket szokta felidézni a szívében. Ellenben testvéri szeretettel, egy szívet, egy észszel, egy gondolatnal, egyetlen érzellemmel egyesültek a szomszédos Románia polgárait, kik közül közel kétezeren jöttek el az „Astra” jubileumára, melyre a rendezők meg nem hívtak egyetlen magyarországi közművelődési egyesületet, egyetlen állami méltóságot, ellenben Romániából számos képviselő, egy aktív miniszter, több volt román miniszter és politikus vett részt.

Ez a romániai testvéries ülés különben az egyetlen vonás, amelyet örömmel, noha nem tiszta örömmel, hanem bizonyos kárörömmel szemléltünk a balázsfalvi gyűlésen.

Mert ebben látjuk a hagyományos osztrák bécsi politikának méltó gyümölcsét, amely politika a magyar nemzeti és állami törekvésekkel szemben, melytől a „monarchia” nagyhatalmi állását féltették, a román nemzeti törekvéseket istáptolták, melynek ime, ma már az Ausztriával szövetséges Magyarország politikai integritását, majd aztán területi integritását alkalmasak lesznek kikezdeni.

S rosszul sült el a bécsi központosító politikának és az I. Lipót korabeli politikának az a törekvése is, hogy az erdélyrészi oláho-

kat a római szentszékekkel való unióra terelés, a görög-katholikus hitre való térítés által vak eszközeivé tegyék a bécsi politikának, mert ime Balázsfalván a gyűlést a görög-katholikus érseki székesegyházban, misével kezdve tartották meg, amelyen résztvettek a nagyszebeni, a karánsebesi és aradi görög keleti román püspökök és néhány romániai görögkeleti főpap és szerzetes főnök, mert a görög-katholikus vallású románok előbb románok és csak amennyiben a román nemzeti egység megengedi, hódolnak a katolikus szempontnak, vagyis ez a vallási ékbeverés nem sikerült a bécsi politikának.

Az „Astra” pedig mintegy koronájára lett a Bach-korszak nemzetiségi politikájának, mely tulajdonképpen felszabadította, függetlenké tette az oláhokat és pedig vallási alapon. Tudni kell, hogy a görög-keleti vallású románok a szerb patriarcha alá tartoztak és teljesen szerb gyámság alatt állottak annyira, hogy az egyházban a cirill betűket használták.

A görög-katholikus román püspökök metropolitája az esztergomi érsek, a hercegprímás volt. 1854-ben Nagyszebenben görögkeleti érseki széket és Balázsfalván görög-katholikus érseki széket állítottak fel és ezzel az oláhság teljesen önállósított, egy külön egyházi tartományra szerveztetett.

Ennek tetejében aztán egységes kulturális

„A Tengerpart” tárcája.

A furia.

... Végem van, — gondoltam. S a retentő pók szívembe eresztette lábait s összeszorította. Mintha csak öklöt csinált volna magából, melyben a szívemet facsargatta, mint a spongyát.

Álom . . . nem lehet ez igazság! Végem van. S iszonyatos kacagást hallok s a suhogó korbács hangján e szót: dehogy is álom! És felébredek.

Felébredek? Oh nem, másik álmomra ébredtem. Vagy igazán ébren vagyok? Ágyamban fekszem. A lámpa nem ég, de világosság van. Persze, az új égőket próbálják ki éppen az ablakom alatt, az utcai gáz ontja szobámba ezt a foszforosan kék világosságot. S ágyam szélén egy tűnemény ül — mért ne ülne ágyam szélén egy tűnemény? — Egy szőke hajkoszoruba foglalt fehér leányarc, olyan szende, olyan szomorú és kék nagy szemekkel néz, nem tudom szerelemmel-e, vagy részvétellel?

Két kezét az ölében összekulcsolva tartja s amint ébredésemet látja, felém emeli. Nem tudom, meg akar-e ölelni, vagy a párnámra visszainteni. S a jóságos finom száj megnyílik egy halk sóhajra.

— Ki vagy, hogy kerülsz ide? — rebegek abban a tudatban, hogy álmodom. — Pardon kisasszony! — folytatom, abban a tudatban, hogy nem álmodom. — Akármilyen ide, áldja meg érte az Isten. Szépsé-

gében ha nézek, megenyhülök. Esküszöm, semmi földi gondolat nem lappang bennem. Maradjon, maradjon itt, a mig elmúlt ez a rettenetes érzés. A pokolba jött, hogy oda vigyen.

A szép leány szemeibe köny szivárog.

— Legyen áldva jóságos részvéteért.

Ugy-e, ön sajnál engem?

— Végtelenül — rebegi — és sajnálom, hogy nekem kell ezt a gyötrelmet okoznom.

— Önnek?

— Nekem. Én . . . én . . .

— Beszéljen, mondja meg, amit mondani akart.

— Ugyis meg fogja tudni, jobb ha mindjárt megmondom. Nem vagyok én jóságos lény, akinek néz, én a furia vagyok, aki . . .

— Ön? Furia?

— Aki sarkába szegődtem s hivatásom, hogy soha megnyugodni ne engedjem.

— Ezzel az arccal? Furia?

— Ne higgyen a szemnek és ne a babonának. Én vittem örületbe Oedipust, tőlem nem tudott aludni Brutus, miután ledöfte Caesart. Ne keresse rajtam a torz kegyetlenséget, nem lobognak halántékom körül a kigyók. Babona ez. Meg fogja tanulni, hogy ami az embert meggyöttri és örületbe viszi, az mindig szép, szelid és szomorú, mint én.

— Nem lehet, tudom, hogy ön nem rossz.

— A büntetést a jóság találta ki, a bünt a jóság szenvedeti meg.

— Nem lehet igaz. Retentő fájdalomkból ön mentett ki. Álmomban egy óriási pók máhozott rám, behaltam volna, ha . . .

— Szegény ember, ezzel az álommal is én költöttem fel, hogy még jobban meggyötörjem.

— Hát akkor gyötörj, szép, szomorú jelenés. Nyugodtan, megnyugodva várom: mi csoda kint okozhat ilyen égi jóságu szem.

Lehorgasztotta fejét s szemeiből könnyek folytak.

— Szegény ember, miért nem gonosz maga?

— Ugy-e, hogy nem vagyok gonosz? Hála néked, hogy tőled hallok, amit magam mondogatok magamnak, de csak kételkedve: hátha nincs igazam?

— Igazad van, nem vagy gonosz. Ezért nem lett volna szabad gonoszsgot elkövetni. A furiáknak csak a jó emberek fölött van hatalmuk. Aki rossz, az nem tartja rossznak amit cselekszik és nyugton alszik áldozatai tetemén. De jaj annak, aki valamit rossznak tud és mégis megselekszi.

— Mint én.

— Mint te.

— Hát szedd elő pókkarmaidat, szabadítsd rám az övöltő poklot. Ébren vagyok és nem félek semmitől.

— A pokol alszik, kinzószerszámaim nincsenek, csak csöndes, bubánatos szívem van, amellyel mesélek neked. Elmondom neked, mit tettél, nem úgy, ahogy te láttad mikor megselekedted, hanem úgy, amilyen volt.

— Hát nem úgy volt, ahogy cselekedtem?

— A cselekvő ember sohasem tudja, mit cselekszik. Viszik az indulatai s szemeit a

központ gyanánt alakított az „Astra” mind a kétfélekezeti románok között, melyeket különben külsőleg semmiféle vallási megkülönböztető jel el nem választ. A dogmatikus különbséget pedig a köznép úgy sem érti. A szertartások és főként a szertartási nyelv azonossága folytán az oláh embernek mindegy akár görög-katolikus, akár görög-keleti templomba jár. A lekipásztörök nem is törődnek ezzel az „ambibilis confusio”-val, mert ők mindenképpen románok.

Az „Astra” közművelődési intézet ezeknek a román szeparatistikus törekvéseknek egyik hatalmas társadalmi eszköze lett. A román szellem, az összetartás elszakíthatatlan szálait teremtette meg, és pedig oly fényes eredményekkel, amelyeket joggal irigyelhetünk. Ez az „Astra” mindennap nem szóval, nem hangzatos frázisokkal, hanem tettekkel arra tanítja a románt, hogy neked senkire szükséged nincs. Te önmagadból élsz. A magyar állam képviselőitől nem kapsz semmit. Ezek inkább csak elvisznek téled.

Ezt csinálja ötven év óta az „Astra” csendben, nagy eredményekkel ezt a legsikeresebb oláh nemzetiségi politikát, államot az államban s egy hatalmas területet értelmileg, érzékileg, kulturailag majdnem teljesen kiszakítván a magyar állami és politikai nemzeti egységből. De elég ügyesek ezt eltitkolni és a közművelődés leple alatt folytatni, hogy formai okot ne szolgáltatassanak a hivatalos beavatkozásra.

Ezt a veszedelmet már régóta látták Erdély magyar urai, a nagy történelmi nevek örökösei, a Bánffyak, a Bethlenek, a Barcsayak, Ugronok, Jósikák, Sándorok, Telekies stb. és megalakították az Erdélyi Közművelődési Egyesületet, mely 1886 Kisasszony napján kezdte meg működését. Soha még nem alkottak közintézményt, melyet az egész magyar társadalom oly melegen és akkora áldozatkészséggel karolt volna fel, mint ez az Emkét, mely rövid egy év alatt 3 millió forintot (hat milló korona) alapot gyűjtött, Kun

célra függesztve, nem lát egyebet, mint célt és eszközt.

— Nekem nem volt cédom. Nekem kénytelenségem volt.

— E nélkül nincs cél és cél nélkül nincs kénytelenség.

— Elhagytam egy leányt, mert mást szerettem s elhoztam egy asszonyt az emberétől, mert engem szeretett. Én vagyok az egyetlen, aki ezt tette?

— Nem, nem. De te vagy az egyetlen, akinek ehhez az egy esethez köze van. Elhagytál egy leányt, aki végig szeretett s nem hagytad el, hanem megölted.

— Ezt ő maga tette.

— Miattad. Ha kalapácsal szétzúzod a fejt, épp úgy mondhatod, hogy a kalapács ölte meg, nem te.

— Rettenőt szofizmaid vannak.

— Ugy-e, hogy rettenetesekek? De nem az enyéim, hanem az igazságéi. Mért fütted magadhoz, ha el kellett szakadnod tőle. Szeretted egy asszonyt, aki elhagyta érted az urát. Mért engedted, hogy lekötött szíved hozzád tapadjon s magához kösse a szívedet?

— Nem én tettem, ez megtörtént velem.

— Boldog ember, aki még védekezel. De nem sokáig fogsz védekezni. Boldog akarál lenni és boldogítani azt, akit igazabban szeretsz?

— Igen, igen.

— Hol van ez a boldogság?

— Ó jaj!

— Itt fekszel magadban és nem arra gondolhatsz, akit szeretsz, hanem arra, akit tönkretettél. Valahol másutt a szerelmes asszonyod jajgat és tépi a haját, hogy a gyerekeit nem hagyja, pedig nem illetik meg. Az egyik meghalt, a másik megőrül. S te ezt a boldogságokért tetted?

— Ezt mind magam mondtam el magamnak és bánt és nem tántorit meg. Ezt meg

Kocsárd gróf pedig egész tekintélyes vagyonából iskolákat, közművelődési intézményeket létesített és ezeket az Emke gondozására bízta. Soha akkora lelkesedés nem volt tapasztalható, mint ennek az Emkének megalakulása körül. A legkitünőbb költők, írók, publicisták versenyeztek a közérdeklődés felkeltésében és az áldozatkészség hangolásában.

Az udvar sem zárkózott el ennek a hatalmas közérületnek megnyilvánulása előtt. Az istenben megboldogult Rudolf trónörökös elvállalta a fővénkötséget és a király pedig és a kir. hercegek jelentékeny adományokkal gazdagították az egyesület alapját.

Sajnos, hogy az „EMKE” nem birt az „Astra”-val. A magyarra és a székelyre ugyan egy kis kulturális mázt rakott, de az „EMKE” eredménye igen csekély mértékben honorálta a magyar nemzet áldozatkészségét. Sőt újabban igen sokan talán már nem is igen tudtak létezéséről, most a 25. évforduló hozza ismét eszünkbe, hogy van EMKE is, mikor az „Astra” eredményeit látjuk.

De ebből az összehasonlításból sokat tanulhatunk, mivel az EMKE eddig oly irányt követett, mely nem vezethet az „Astra” eredményeihez. Hisz az oláh bocskorból és oláh tüszőből egyetlen embert ki nem vetkezett az EMKE, pedig régebben a szónokai és agitátorai ezt helyezték kilátásba.

Ez pedig csak azt bizonyítja, hogy az EMKE vezetősége eddig nem találta ki annak a módját, miként kell a néphez férközni, hanem oly feladatokra vállalkozott, mely a belügyi és vallás- és közoktatásügyi kormány és a törvényhatósági közigazgatás és hitfelekezeti feladata lenne.

Igy az iskolák, gyermekmenhelyek, közmenhelyek stb. felállítása Az Emke úgy fogta fel feladatát, mintha a kultuszminisztérium valami kirendeltsége lenne és ilyen hivatalos előkelőséggel és ridegséggel, aktákkal, leiratokkal, átiratokkal akart az „Astra”-val megküzdeni, mely pedig behatolt a családokba, még a gyermekek születését is nyilvántartotta és

kellett tennem, mert nem tudom, mi lett belőle, visszacsinálnám, ami megtörtént s újra csinálnám, ha a régi helyzetben volnék.

— Tudom, tudom. De mást is tudok. A kitért elhagytál, akit megöltél, ugyebár sokat megkínzott szemrehányásával, féltékenységgel.

— Sokat, szegényke.

— S ezzel segített neked. Könnyebb egy harcolóval harcolni s az igazság érzetével táplálja az önzést is, ha bántódások érnek a másiktól.

— Kíméltem, a meddig kímélhettem, de a mérték betelt. Szegényről nem illik rosszat mondanom, de volt okom kiabrándulni belőle.

— Nos hát, nem volt okod. Ő is küzdött érted, ameddig küzdhetett, de azután látta, hogy le van győzve. Az ő sorsa meg van pecsételve, a te szerelmed irányában meghalt, de az övé megmaradt. Azon az estén, amelyen becsaptad magad után az ajtaját, az arcképedet csókolta. Azon a reggelen, amelyen új szerelmeddel elutaztál, ő imádkozott, hogy baj ne érjen. S hogy a mérget megitta, nem az ő boldogtalansága miatt volt, hanem szegényke azt hitte, hogy jó neked, ha végleg kitér az utadból.

Nem, ő nem tudott nélkülélni, hanem valami azt sugta neki: ez az ember jó és eszébe találna jutni, hogy vétett ellenem. Magányos életem és halovány arcom eleven szemrehányás lesz, mely nem hagyja boldogságát élvezni. Annyira szeretem, hogy boldog vagyok, ha másban találja boldogságát. Ezt is tudtad?

— Nem hiszem. Az utolsó pillanatig gyűlölködő volt. Szidott és átkozott. Megöltetem, — igaz — de gyűlölködőt öltem meg és átkokkal az ajkán halt meg azért, hogy a lelki mardosások megmérgezik életemet.

— Azt hiszed? És zsebedben a levele, az utolsó szava hozzád és nem mered elol-

vasni, mert tudod, azt találod benne, amit tőlem hallottál. Szegény gyászos ember, érzed, hogy amely pillanatban elvesztet az ürügyet, hogy ő ellened vétett és halálával boszút akart állni, még azt a reménységet is elvesztet, hogy valaha nyugodtabban fogsz lélegzeni.

— Igaz, igaz, hát ne vedd el ezt a reménységet.

— Nem tudod megcsókolni új szerelmedet, mert közétek tolok szik a halott sápadt képe. Nem mersz emberek közé menni, mert tudod, hogy csak a törvény fogyatékosága óv meg a gyilkosok sorsától. Szerencsétlen ember te, megbántad, ami történt, ugy-e? Es szeretnéd vissza csinálni, ami nem csinálható vissza?

— Felugrottam.

— Nem, drága szép furiám, ebben már tévedsz. Eredj vissza a sötétségbe, a honnan fölbukkantál, vagy költés fel óriási jókjaiddal, de megbánni nem fogom, visszacsinálni nem akarom. Tudom, itt fogsz mellettem ülni minden éjjel és igazad van: ez a szépség és jószág sokkal gyötrelmesebb, mint az Erynniák lobogó kigyó hajzata és vad hajsza. De ma már más az ember.

Ma, ha nem tud felejteni, hát megszokja, amit feledni nem képes. Eredj el, mert hiába maradsz itt. Szépséged, jószágod könnyen megszokható. És én élni fogok s tudod mi lesz a vége boszumúvednek? Kettőnk fölé egy szép árnyék és megható emlék fog borulni. Szegény halott, igazán szeretted. Kár, hogy meg kellett halnia. A megszokáson megtöri: a furia hatalma.

A szép tünemény nem mozdult, de elhallgatott.

— Szegény ember, — sóhajtott és mesélt tovább. S addig-addig mesélt, míg el nem aludtam.

Kóbor Tamás

ugy állott oda a nép mellé, mint az anya, tanítván, segítvén, nem pedig a szolgabíró és a tanfelügyelő botos ispán képében.

Az „Emke” vezető emberei pedig gyakran fényes közszereplési területek tekintetében az Emkét s nem egyszer arra valóknak is, hogy valamely erdélyi kerületben képviselői mandátumhoz jussanak. Pedig az Astra megmutatta, hogy a közművelődési egyesület nem parádézásra való. Ott apostoli nehéz munkát kell végezni.

Le kell szállani a nép legalacsonyabb rétegeihez, éppen ahhoz, mely már közel áll a baromi sorshoz. Talált volna ott Erdélyben ilyen zugot eleget az Emke, de oda csak nagy ritkán ment. Bezzeg elment az Astra és ma virágzó falvak, pompás jólét, viruló népi élet van ezekben az egykor elhagyatott erdélyi román falvakban, de amennyire előre halad műveltségben az oláh, annyira elszakad érzelmeiben a magyar nemzeti egységtől. A megmentendő székely és erdélyi magyar pedig pusztul, szegényedik, az Emke dalárdái nem sokat lendítettek során. A földművelésügyi minisztériumnak kellett közbe lépni, hogy a székely eladósodást, kivándorlást a kultúra és megélhetés hiányában valahogy megakadályozza.

De nincs még veszve az erdélyi magyarság! Az Emke 25 éves eredménytelen múltja csak példa legyen most előttünk. Egy érdeme van a vezetőségnek, hogy az Emke vagyonát becsülettel megőrizte, sőt szaporította. Most a második negyedévszázadba lépve, az eddigi hibák tanúságain okulva, oly módszerekről, eszközökről, eljárási módokról kell gondoskodni, hogy ezt a rengeteg közművelődési tőkét gyümölcsözőleg helyezze el a nép között.

Ne sokat beszéljünk, hanem cselekedjünk. Ne ígérjünk, hanem tegyünk, ne parádézzunk, hanem dolgozzunk s akkor az eredmény elmaradhatatlan.

R.

vasni, mert tudod, azt találod benne, amit tőlem hallottál. Szegény gyászos ember, érzed, hogy amely pillanatban elvesztet az ürügyet, hogy ő ellened vétett és halálával boszút akart állni, még azt a reménységet is elvesztet, hogy valaha nyugodtabban fogsz lélegzeni.

— Igaz, igaz, hát ne vedd el ezt a reménységet.

— Nem tudod megcsókolni új szerelmedet, mert közétek tolok szik a halott sápadt képe. Nem mersz emberek közé menni, mert tudod, hogy csak a törvény fogyatékosága óv meg a gyilkosok sorsától. Szerencsétlen ember te, megbántad, ami történt, ugy-e? Es szeretnéd vissza csinálni, ami nem csinálható vissza?

— Felugrottam.

— Nem, drága szép furiám, ebben már tévedsz. Eredj vissza a sötétségbe, a honnan fölbukkantál, vagy költés fel óriási jókjaiddal, de megbánni nem fogom, visszacsinálni nem akarom. Tudom, itt fogsz mellettem ülni minden éjjel és igazad van: ez a szépség és jószág sokkal gyötrelmesebb, mint az Erynniák lobogó kigyó hajzata és vad hajsza. De ma már más az ember.

Ma, ha nem tud felejteni, hát megszokja, amit feledni nem képes. Eredj el, mert hiába maradsz itt. Szépséged, jószágod könnyen megszokható. És én élni fogok s tudod mi lesz a vége boszumúvednek? Kettőnk fölé egy szép árnyék és megható emlék fog borulni. Szegény halott, igazán szeretted. Kár, hogy meg kellett halnia. A megszokáson megtöri: a furia hatalma.

A szép tünemény nem mozdult, de elhallgatott.

— Szegény ember, — sóhajtott és mesélt tovább. S addig-addig mesélt, míg el nem aludtam.

Kóbor Tamás

UJDONSÁGOK.

— **Veneciek a fiumei Karnevalon.** Egy speciális lap jelentése szerint Venecia városa értesítette Fiume városát, hogy a jövő évi fiumei Karnevalon a lagunák városa egy speciális küldöttséggel vesz részt. Velencéből az állami csapatokat külön hajó fogja Fiuméba hozni. Több helyen érdeklődtünk ma ez ügyben, az érdekes kirándulásról azonban eddig itt semmit sem tudnak.

— **Az építészeti bizottság ülése.** A műszaki, építészeti bizottság csütörtökön délután ülést tartott, de a napirendre kitűzött ügyeket csak részben tárgyalhatták, mert Celligoi Venecia elnök nem volt jelen az ülésen. Az ülésen az új halcsarnok ügyét tárgyalták.

— **Még egyszer az Ernani.** Vannak Fiumében olyan rajongó zenebarátok, akik egy elmaradt zenei művelőzetért vigasztalhatatlanok. Ezek azután úgy szórakoznak, ahogyan kedvük tartja. Így történt ez tegnap este is. A városi zenekar tartotta ismét rendezetett heti hangversenyét s mert az „Ernani”-ügy még mindig a puskaporos levegőt uralta, nagyon sokan jelentek meg a Piazza Dantén azok közül, akik hamarosan kaphatják néhány hangos evviva-kialtásra, de még a füttyötől sem riadnak vissza. Az első szám a fiumei kedvenc indulója, az „Indeficienter” volt. Alig, hogy az utolsó akkordok elhangzottak, a tüntetők vezérkara az Európa-kávéház feletti lakásban megszólaltatott egy gramofont, egy gyalázatosan rossz, nyolcadrangú szekrényt s Edison világot hódított készüléke belerecsogte, jobban mondva belekráogta az éjszakába az „Ernani” egyveleget. Néma csend fogadta a műsoron kívüli számot. És amidőn rekedt berregéssel s recsegéssel párosult zenei művelőzet megszünt, elemi erővel tört ki a téren álldogáló fiatalemberekből az „Evviva” és a „bis” kiáltás. Ugy kiabáltak ezek az iskolából alig kikérült ifjak, mintha megrendelésre ordítottak volna. Ez a tüntetés a második zenezám után is megismétlődött. Fiume fiatalágának tehát tegnap ismét kedves és zajos estéje volt.

— **Új református lelkész.** A fiumei református és ágostai hitv. evangélikus egyesült egyház — mint megírtuk — állandó segédlelkészt kapott Ambrus György személyében, aki vasárnap, szeptember hó 17-én délelőtt tíz órakor tartja első magyar nyelvű istentiszteletét.

— **A katonazenekar ténzeje elmarad.** A 79. Jellasich-geológuszred zenekarának több tagja már befejezte aktív szolgálatát s kilépett a zenekar kötelékéből. Emiatt a katonazenekar néhány hétig nem fog játszani a Dantetéren.

— **Máv. központi irodaépület Fiumében.** Részletesen megírtuk, hogy a magyar királyi államvasutak igazgatósága a Zichy-tér és a Deák Ferenc-fasor sarkán levő üres telken, a kapucinus templommal szemben hatalmas négyemeletes palotát épített, melyben a raktárfőnökséget, a pénztárat, a számvérvétséget és egyáltalán a raktárfőnökség hatásköre alá tartozó hivatalokat fogják elhelyezni. Az új épület II. III és IV. emeletén pedig hivatalnoki lakások lesznek. Az építkezésre hirdetett versenytárgyalás határideje ma, szombaton délelőtt 12 órakor járt le és a Budapesten tartandó árlejtésen számos vállalkozó vesz részt. A fiumei vállalkozók közül a munkára tudomásunk szerint Rubinich, Celligoi, Farkas és Prieser mérnökök pályáznak. A versenytárgyalás eredményét csak a jövő héten hozzák nyilvánosságra.

— **A Duna-Adria vasut ügye.** A Ruszkoje Szlovo szaloniki jelentése szerint ott komolyan gondolnak a Duna-Adria vasut megépítésének akadályaira. Az előkészítő munkálatok megtörténtek már ugyan, de az építés maga nehezen indulhat majd meg, mert a

vasuti vonal sok olyan területen fog keresztülvezetni, mely különféle bandák garázdálkodása miatt közbiztonságilag komolyan veszélyeztetve van. Pedig — írja a nevezett lap — a kérdés sztratégiai oldalát tekintve, ebben Olaszország is érdekelve van, mert a vonal Valona-Monasztir irányban hajlik el.

— **Az osztrák Lloyd új hajói.** Az osztrák Lloyd hajóársaságnak mostanában öt hajója van építés alatt. Négy hajó gerincén most dolgoznak az ötödik befejezéséhez van közel. Az előbbiektől az első a „Baron Brück”, amely kettős csavaru, 2100 tonnatartalmu, 400 indikált lóerővel épül, a második a „Marienbad” 8000 bruttotonnasúlylyal, 7500 indikált lóerővel 150 első és 30 másodosztályú ágygyal, azután a „Gablonz” 8000 tonna tartalmu, 7500 indikált lóerőjű gőzös 150 első és 30 másodosztályú ágygyal.

E két utóbbi szintén kettős csavaru gőzösön kívül épül az Abbazia egy csavaru gőzös 3900 tonnatartalommal, 30 első és 26 másodosztályú ágygyal. Végül a Helouan, a „Wien” gőzös testvérhajója 8000 tonna tartalommal, 10.000 indikált lóerővel, 167 első osztályú, 62 másod- és 30 harmadosztályú ágygyal, befejezéséhez közeledik.

E hajókkal az Osztrák Lloyd hajóparkja ismét lényegesen megerősödik. A magyar tengerhajózás pedig ezalatt mély, nagyon is mély álmát aluszza.

— **Milyen lesz a férfidivat?** Az ősszel, de kivált a tél folyamán ismét a zsaket lesz az a ruha, mely a jobb körök mindennapi öltöztetésévé válik, míg alkalmi és ünnepélyes célokra kivétel az angol értelemben vett full-dress lesz kötelező. Azon szakkörökben, hol a férfidivatot alkotják, a régen nélkülözött sötétszürke zsaket öltöny divatjának szép jövőt jósolnak. Ugyanott a szegett fekete zsaketet jelölik meg annak a ruhának, mely a nagyon is hátrébe szorult redingot-ot lesz hivatva helyettesíteni. Mindkét kabát viselete akkor korrekt, ha a mellény ugyanazon szövetből készül, mint a kabát, melyhez sötétszürke cashmere nadrág járul. A nadrág mintájának megválasztásánál az ugynevezett élénkebbeket kell előnyben részesíteni. Habár sötét alapja van, a modern nadragnak, a rajta végig vonuló sávok, legyenek azok szélesebbek vagy keskenyebbek, az alaptól teljesen elütő, többnyire fehér, sötét, lila vagy világoskék színűek. El lehetünk rá készülvé, hogy a mindenkor tulzásra kész piperkőcök színes, sőt tarka nadrágot fognak viselni.

— **A kivándorlók lelki gondozása.** Akik tegnap délelőtt 10 óra tájban a Deák-fasorban jártak, mintegy 90 főből álló falusi magyar csoportot láthattak vonulni a város felé. Ambrus György az új református segédlelkész vezette hivatást a kivándorlási házból a gyülekezeti imaházba, ahol istentiszteletet tartott nekik. A lelkes fiatal lelkész szép beszédben figyelmeztette őket, hogy idegenben se feledkezzenek meg arról, hogy ők a magyar haza gyermekei.

— **Mikor a tej drága.** Napok óta a háziasszonyok felháborodással tárgyalják, hogy a tej ára hét fillérrel emelkedett. A már elviselhetetlen drágaságon azonban eddig ismeretlen tettes igen egyszerű módon akart segíteni s nem törődve a magas tejárrakkal, ötven literenkint szerezte be a tejet. Hindiger József tejkereskedő tett ma panaszt a rendőrségen, hogy tegnap és ma éjjel is az Adamich-utcában levő tejkereskedése előtt levő bádognakából valaki kettőt 50—50 liter tejjel ellopott s úgy eltűnt a drága kincscsel, mint a kámfor. A rendőrség nyomozza a tettest, ha pedig Hindiger elejét akarja venni a további tejlopásoknak, úgy jól teszi, ha a tejeskannákat üveg alatt tartja, hiszen ma már olyan nagy a drágaság, hogy még az ékszerekre sem kell oly nagyon vigyázni, mint a legszükségesebb napi eledelre: a tejre. Hát még mi lesz akkor, ha a fiumei tejkereskedők megvalósítják tervüket s a mostani 28 filléres tejárat, önkényesen, csakhogy pesti kollegáikat túlicitálják, 40 fillérre emelik fel.

— **Utelzárás.** A városi tanács közli, hogy a via Giuseppe Tarlini, a járdajavítás miatt máától fogva bizonytalan időre elzárta a kocsiközlekedés elől.

— **A magyar kivándorlási bank.** Az amerikai magyar kivándorlási bank alapítására vonatkozó tárgyalások alighanem befejezéséhez közelednek. Kornfeld báró e vállalat alapítására minden előkészítő intézkedést megtett Amerikában, úgy, hogy az új bank létesítésének már semmi akadály nem áll útjában. Az amerikai bank szeptember végen vagy október elején megalakul. Alapítói gyanánt a Magyar Általános Hitelbank, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank szerepeinek.

— **Nagy lószállítás Fiumén át.** A török kormány Magyarországon tömegesen vásárol katonalovakat. Egy török hadügyminiszteriumi bizottság a Bácskában 16.000 darab lovat vásárolt. A lovakat a jövő hónaptól kezdve szállítják Törökországba s legnagyobb részük Fiumében kerül behajózásra.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Dupla-malátasört,

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisstöltési palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimerve minden előkelő étteremben.

Hizott libák

különként 2 koronával fognak előzetes rendelés esetén pénteken szeptember 22-én eladatni.

Dragoner I.-nél

Mercato Coperto, Telefon 654

Kisasszony

olasz, francia és német nyelvre tanít felnőtteket és gyermekeket. Cim Piazza Mercato Coperto 2. sz. III. em. balra De la Ville közelébe.

A magyar és német nyelvet teljesen biró s az összes irodai teendőket jártas egyén, megfelelő állást keres. Cim a kiadóban.

Egy szoba butor,

konyha berendezéssel együtt elutazás miatt olcsón eladó. Riva Szápary 14. sz. III. em. Biri János.

— **Borbélyok mozgalma.** A fiumei és susáki borbélysegédek hétfőn este kilenc órákor fontos értekezletet tartanak a Via Fiumarán levő Munkás-otthonban.

— **Öngyilkossági kísérlet nikotinnal.** A Scurigne 56. számú házában tegnap este fél tizenegykor **Todorani** Mária huszonhárom éves leány öngyilkossági szándékából nikotinnal megmérgezte magát. A mentők az életunt leányt bevitték a kórházba, ahol az orvosok gyomormosást alkalmaztak. A leány most már túl van minden veszélyen, Todorani Mária tegnap este összerlekedett hozzátartozóival. Ez annyira felizgatta az érzékeny lelkű leányt, hogy később több szivart vagdalt össze s egy pohár vízbe tette. Az így származott, meglehetősen erős nikotin könnyen halálát okozhatta volna.

— **A «Skodra» gőzös szabad.** A Ungaro-Croata „Skodra” gőzösének vizsgálata ma reggelre befejezést nyert. Az orvosok megállapították, hogy sem a megbetegedett **Hasli Hamed Mohamed** albán matróz, sem a hajó többi legénye nem szenved kolerában s így a hajónak ma reggel a fertőtlenítés után megadták a libera praktikát. Az Albániából érkezett gőzös ma délelőtt a kikötőbe ment s megkezdte a rakodási munkálatokat.

— **Gyermekek tolvajbandája.** Ma éjszaka a via Industria egyik pékműhelyébe 3 fiatal fiú tört be. A fiúk beütötték a boltajtó felső üvegablakát s úgy hatoltak be az üzletbe, ahonnan 25 korona készpénzt s néhány kiló kenyert loptak. A tolvaj fiukat keresi a rendőrség.

— **A megváltó halál.** A mentőállomást napokkal ezelőtt arról értesítették, hogy Scurigne városrész egyik istállójában **Rade** Mária 82 éves öregasszonyt hihetetlen nyomorban találták. A szegény öregasszony az istálló szénáján aludt, ahol a férgek tömegei lepték el. A mentők bevitték a sajnálatraméltó asszonyt a kórházba, ahol tegnap délután meghalt.

— **A bárkavizsgálatok.** A kikötőbe ma reggel 22 olasz halászbárka és 7 vitorlás érkezett. Ezeket a „Sanita” épülete előtt fertőtlenítték s azután a rendes egészségügyi vizsgálat után megejtik a bakteriológiai vizsgálatot. A matrózoknak a vizsgálat befejezéséig nem szabad a járműveket elhagyni.

— **A kikötőből.** Szeptember 16. **Érkezett** „Szeged” magyar gőzös Triesztből üresen; „Don” osztrák gőzös Nortschiltshől Triesztet érintve 3100 tonna kőszénrel; „Allianza” olasz Siracusából 500 tonna aszfalttal; „Gallipoli” olasz Bariból 50 tonna vegyes áruval és 2 utassal.

Indult: „Barbarigo” olasz gőzös Velenecébe üresen; „Bregenz” osztrák gőzös Triesztbe 140 tonna cukor, 5 tonna rizs és 75 láda üveggel; „Báró Kemény” magyar gőzös Londonba 700 tonna árpa, 120 tonna fa, 50 tonna cukor és 20 tonna ásványvízzel.

— **Az Ungaro-Croata téli menetrendje.** 1911. évi október hó 1-ével a téli idény tartamára életbe lépő menetrendváltások leírása.

a) **A dalmát vonalokon:**

1. **Fiume—Metkovic-i „a” postavonal:** menet az indulás Spalatóból félórával később, vagyis kedden reggel 12.30 órákor történik, melynek következtében az érkezés Metkovicba reggel 7.15 órákor következik.

2. **Fiume—Dalmácia—Albánia-i vonal:** indulások Fiuméből: október hó 4, 13- és 22-én, november hó 1, 10- és 20-án továbbá december hó 1, 10- és 20-án; Obotiból visszajövet október hó 11, 19- és 28-án, november hó 3, 26- és 27-én végül december hó 7, 16- és 28-án.

3. **Fiume—Zengg—Zára-i vonal:** Az indulás Fiuméből félórával későbbre halasztatik, melynek következtében a hajó reggel 6.30-kor elindulva, Zárába este 7.25-kor érkezik meg: visszajövet az indulás ideje nem változik, a Fiuméba való érkezés ellenben 20 perccel előbb, vagyis szombaton este 6.55-kor fog bekövetkezni. Verbenico érintése a téli idény tartamára elmarad.

4. **Fiume—Cattaro-i gyorsvonalak,** nemkülönben **Fiume—Metkovic-i „B.” vonal,** továbbá **Fiume—Cattaro-i 1 és 2 számú postavonalak,** **Fiume—Vallegrande—Gravosa,** végül **Fiume—Braza és Fiume—Lussingrande—Zára-i**

vonalak menetrendjei nem szenvednek változást.

b) **Az isztriai vonalakon:**

5. **A Fiume—Lussinpiccolo-i,** továbbá **a Fiume—Póla-i gyors és Fiume—Póla-i,** nemkülönben **a Fiume—Trishti-i I., II. és III. sz. vonalak** menetrendjei nem változnak, ellenben a következő vonalak menetrendjei következőképpen alakulnak:

Fiume—Póla—Rovigno-i vonal: e vonalon Rabaz érintése elmarad, melynek következtében az indulásokat és érkezéseket illetőleg bizonyos kikötőkben kisebb jelentőségű változások állnak be.

Fiume—Lovrana-i vonal: Ikából a reggeli járat félórával később, tehát reggel 7 órákor indul, illetve d. e. 8.30 órákor érkezik Fiuméba.

A délutáni járat úgy menet, mint jövet, valamint a délelőtti járat Fiuméből menet változatlan marad.

Fiume—Vegliá-i vonal: a menetrend Fiuméből odamenet változatlan marad, míg visszajövet az indulás egy órával későbbre lesz halaszva, vagyis Vegliából reggel 6 órára léve; érkezés Fiuméba d. e. 10.20 órákor.

9. **Cherso—Rabaz—Fiumei vonal:** a járatok Cherso-ból reggel 5.45-kor és Fiuméből d. u. 12.30-kor fognak indulni.

10. **Termesgőzhajószolgálat:** az Abbaziából este 8 órákor és a Fiuméből este 8.30-kor induló járatok elmaradnak; a társaság fenntartja magának továbbá a Fiuméből valamint az Abbaziából este 7 órákor induló járatokat is, esetleg még október hó vége előtt beszüntetheti.

11. **A Volosca—Lovranai és Fiume—Abbaziai omnibus-vonalra** nézve a társaság fenntartja magának, hogy a beálló változásokat külön értesítéssel adja tudomásra.

— **Kirándulások Moschienizébe.** A Magyar-Horvát tengeri gőzh. r.-t. tudomásul adja, hogy holnap vasárnaptól kezdve a moschlenizzei kirándulások felfüggesztenek.

— **Esti járatok Fiume—Abbazia közt.** A magyar-horvát tengeri gőzhajózási r.-t. tudomásul adja, hogy hétfőtől szeptember hó 18-ától kezdődőleg az utolsó esti járat Fiuméből Abbaziába este 9 órákor és Abbaziából Fiuméba este 11 órákor fog elindulni.

— **Hajókirándulások.** Az Austro-Croata hajóstársaság minden héten vasárnap Bescába, hétfőn Lussingrandéba és csütörtökön és szombaton Arbeba rendez kirándulást. Felvilágosításokkal és menetrenddel szolgál a főügynökség Fiume, Riva Crist. Colombo 4. Telef. 12-64.

A katonai kórbázak jelentései szerint „a természetes **Ferenc József-k**eserűviz gyorsan és biztosan hat és hosszabb használat után sem idéz elő rossz utóhatásokat. A betegek szívesen veszik be, mert ize nem kellemetlen”. A „Ferenc József“-keserűvizet ezen kiváló tulajdonságai teszik mindazoknál nélkülözhetetlenné, kik vannak hashajtóra utalva.

— **Az Osztrák Lloyd szeptemberi menetrendje.** Földközi tengeri szolgálat: A görög—levanti „A” vonal gőzösei szeptember 25-ike körül rakodnak Fiumében Brindisi, Patrasz Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Wathy, Scio, Cesme, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Karasonda, Trebisonda és Rizeh kikötők részére.

A görög—levanti „B” vonal hajói szept. 18. és okt. 2-ika körül rakodnak Fiumében Brindisi, Korfu, Patrasz, Argostoli, Calamata, Cerigó, Pireusz, Sira, Wathy, Scio, Cesme, Smirna, Metelino, Dardanelli, Gallipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerasonda, Rizeh és Trebisonda kikötők részére.

A thesszáliai „A” vonal gőzösei szeptember 23-ika körül rakodnak Fiumében Medua, Durazzo, Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagatsch, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Konstanz és Odessza kikötők részére.

A thesszáliai „B” vonal gőzösei szept. 17. és 30-ika körül rakodnak Fiumében Medua, Durazzo, Valona, Santi, Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagatsch, Dardanelli, Rodostó, Konstantinápoly és Haidar Pacha kikötők részére.

A sziriai vonal gőzösei szeptember 18-ika és 25-ike körül rakodnak Fiumében, Brindisi, Alexandria, Port-Said, Beirut, Jaffa, Caifa,

Borszéki
GYÖGYÉSZÜDÍTŐVIZ

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vízek között.

Főraktár: **C. Brazzoduronál** - Telefon 495.

ZARA

De la Ville szálló

Teljesen új modern kényelemmel berendezett szálló villanyvilágítással, fürdővel stb. Kereskedelmi utazóknak árengedmény.

Elsőrendű vendéglő kütinő konyhával.

MUSCHONG BUZIÁSI ÁSVÁNYVIZ

BUZIÁSI PHÖNIX VIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült baktériumainál, húgykő- és fenyképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.

Főlerakat: **Stalcer Antal**, Fiume Via Tartini 4. Kapható **Jechel F. cégnél** Telefon 3-44.

„BRISTOL“

Penzió és Szálló Abbazia.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a

Bristol szállodát és penziót a hozzátartozó kavehazzal és vendéglővel együtt átvettem s azt személyesen fogom tovább vezetni.

Mindenkor kütinő konyhárol és friss italokról (naponta frissen csapolva a „Pilsener Urquell”) gondoskodni fogok.

A t. közönség nagybecsű pártfogását várom

tisztelettel
Kontilovich Emil
szálloda tulajdonos.

„DE LA VILLE“

— SZÁLLODA ÉS KAVEHÁZ —

FIUME, DEAK-KÖRZŐ. TELEFON 521.

A legkényesebb ízles szerint átalakított kaveház a magyarság legkedveltebb találkozó helye. Kütinő italok, jó magyar borok. Estenként **KOVÁCS JÓZSEF** jóhírnevű kaposvári cigányzenekara és **RÁCZ KÁROLY** budapesti kishögösszólísta hangversenyeknek.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Tripolisz, Alessandretta, Messina, Lar-
naos és Limassol kikötők részére.

Kirándulások a tengeren. Holnap
szombati nap f. hó 17-én az Ungaro-Croata a kö-
vetkező kirándulásokat rendezi:

Ika, és Lovranába a „Sava” gőzös-
rel indulás Fiuméből délután 2.30-kor;
menet Volosca, és Abbázia, érintésével;
visszajövet indulás Lovranából este 6.30,
Fiuméből 7 órakor. Abbáziát 7.50-kor. érintve.
Menetárak: 80 fillér oda és visszautazásra.

Portoré- és Bukariba az „Abbázia” gőzös-
rel d. u. 2.30-kor visszajövet indulás Buccari-
ból este 6.30 órakor. Menetár 80 fillér
személyenként.

Cirkvenicába és Noviba a „Stefánia”
gőzossal d. u. 2.30-kor. Visszajövet indulás
Noviból este 6.—. Cirkvenicából 6.40-kor. Me-
netár K 1.50 személyenként; a menet-térít-
jegyek már a d. e. 8.45-kor és 10-kor induló
hajókból a d. u. 1-kor induló hajókra is vált-
hatók.

Abbáziába a „Lovrana” és „Szamos”
szalon-gőzösekkel d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és
12-kor, délután 2, 3, 4, 5, 6, 7, és 8.30
órákig Utolsó járat Abbáziából Fiuméba este
8-kor. Esti járat Fiuméből Abbáziába este
11-kor. A közönség kényelmére este 11-kor is
szállásjárat Abbáziából Fiuméba. Menetár 1.20 kor.
személyenként. Abbáziából Lovranába a
hajók d. e. 8.45, és 10.45-kor, d. u.
4.40, 5.40 és 6.40-kor indulnak.

Fiuméből Abbáziába omnibus vonal
az „Istriano” gőzössel. — Indulás Fiu-
méből d. e. 8.30 és 10.30 órákig, továbbá
d. u. 2.30, 4.30, és 6.30 órákig. Visszajövet
Abbáziából d. e. 9.30 és 11.30 órákig, továbbá
délután 3.30, 5.30, és 7.30-kor. Menetár 20 fillér
személyenként.

Távirat ◀ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, szept. 16. A képviselőház
ülését **Náray** Lajos elnököl.

Kegyeletes szavakkal elpármentálja **Rado-**
novics György, Óbecse országgyűlési képviselő-
jelölt, aki az éjjel halt meg.

Az elnöki előterjesztések során bejelenti,
hogy **Batthány** Pál gróf és **Eitner** Zsig-
mond két-két heti szabadságot kérnek. Elnök
kért szabadságot megadni javasolja, azon-
ban **Mádi-Kovács** János a kérdések egyenként
előfeltételét kéri, mire 20 képviselő név-
szerinti szavazást s annak hétfőre való ha-
lasztását kéri.

Az elnök bemutatja ezután Brassó vár-
egye obstrukció ellenes, **Komárom** vár-
egye a folyók hajózhatóvá tétele és
budapesti népgyűlésnek a véderőjavaslatok
elleni és a választójog melletti feliratait, me-
lyeket a kérvényi bizottsághoz kér áttétetni.

Ábrahám Dezső, **Hock** János és **Juczko**
Pál ellenindítványt nyújtanak be, mire az el-
nök részéről névszerinti szavazást és annak
előre halasztását kéri.

Ezután bemutatja Losonc, Csanádapáca
és Mezőkovácsháza kérvényeit a véderőjavas-
latok ellen. **Sümei** Vilmos ellenindítványa
előtt 20 képviselő hétfőre való halasztással
újabb névszerinti szavazást kérnek.

A mai ülés napirendjére kitűzött névszeri-
nti szavazások után

A Ház áttért az interpellációkra.

Ráth Endre a gyakori vonatkések és a
személyvonatok tisztasága,

Kun Béla pedig az állami díjnokok hely-
zetének sürgős javítása ügyében interpellált.
Ezzel a mai ülés véget ért.

Kabós Ferenc — titkos tanácsos.

BUDAPEST, szept. 16. A képviselőház-
ban ma közhírré tették, hogy a legutóbbi mi-
nisztertanácsban **Kabós** Ferencet, a képviselő-
ház alelnökét felterjesztették a belső titkos ta-
nácsosi kinevezésre. A kinevezést a jövő hé-
ten hozza a hivatalos lap.

Küldöttség a miniszterelnöknél.

BUDAPEST, szept. 16. A képviselőház-
ban **Khuen-Héderváry** Károly gróf miniszter-
elnök ma fogadta a liberális népszövetség
küldöttségét. **Bókay** Árpád üdvözlője után át-
adták a miniszterelnöknek a választójogi me-
morandumot, mely az első a miniszterelnök
körkérdéseire.

A memorandum minden huszonegy
éves, írni-olvasni tudó egyén részére kéri a
választójogot, mely titkos és községenkénti le-
gyen. A miniszterelnök válaszában kijelentette,
hogy ki kell elégiteni az ország igényeit, mert
ez a legjobb megoldás.

Ügyvédsértő határrendőrkapitány.

EPERJES, szept. 16. Dr. **Tóth** Miklós
bártfai ügyvéd bejelentette az ügyvédi kama-
rának, hogy **Bánó** Iván határrendőrkapitány
mélyen megsértette az ügyvédi kart, amennyi-
ben az ügyvédi kamarát **zsidó bandának** ne-
vezte. A kamara ma foglalkozott az esettel és
határozatilag kimondta, hogy az igazságügyi mi-
niszterhez fordul orvoslásért.

Nikita király Brioniban.

PÓLA, szept. 16. **Nikita** montenegrói ki-
rály tegnap délután 4 órakor a „Rumia” yach-
ton Brioni szigetére érkezett. A királyt a
sziget tulajdonosai üdvözölték, mire a király
automobilon körutat tett a szigeten. **Nikita**
király este 7 órakor utazott el Brioniból. A
jövő évben **Danilo** montenegrói trónörökös ér-
kezik Brioniba, ahol hosszabb ideig fog tar-
tozkodni.

Nagy tűz Temesvárott.

TEMESVÁR, szept. 16. Az éjjel a belvá-
rosban nagy tűz ütött ki. Az Első Magyar Ál-
talános Biztosító Társaság több emeletes palo-
tája kigyulladt és mire a tűzet észrevették, már
hatalmas lángok nyaldosták a tetőt. Az álmuk-
ból felriadt lakók és szomszédok hiányos öltö-
zékben az utcára menekültek. A tűzoltók és a
katonák emberfeletti munkát végeztek, hogy a
tűzet lokalizálják, mert a szomszédos várme-
gyeháza és néhány magán palota nagy veszély-

ben forgott. A tűzoltók közül hatan súlyos sé-
rüléseket szenvedtek.

A Stolypin elleni merénylet.

KIEW, szept. 16. Stolypin miniszterelnök
merénylője névre szóló földszinti belépőjegy-
gyel bírt. A második felvonás után Stolypinhez
lépett s bemutatkozott. Amikor a miniszter-
elnök kezét fogott vele, Bagrow revolvért hu-
zott elő s Stolypinre lőtt. Mielőtt a miniszter-
elnök a földre esett, a cár poholya felé
fordult s keresztet vetett. Az opera előadá-
son a „Cár és Szultán” című operát jászot-
ták. Bagrowot a közönség dühe elől csak ne-
hezen tudták megmenteni. A merénylőt esz-
méletlen állapotban vitték el a színházból.
Éjjel nagyobb tömeg a Mihály-kolostor elé
vonult s ott Stolypinért imádkozott. A me-
renyülő kikeresztelkedett zsidó s tulajdonképen
a cár ellen akart merényletet elkövetni.

PÉTERVÁR, szeptember 16. A vizsgálat
folyamán kiderült, hogy több magasrangú
rendőrtisztviselő súlyosan kompromittálva van.

PÉTERVÁR, szept. 16. Kiewből érkezett
magánjelentések szerint **Stolypin állapota telje-
sen reménytelen.** Az esti bulletin szerint a
golyó a tizenkettedik bordánál fekszik s a hát-
gerincet is megsértette. A nagybeteg miniszter-
elnöknek láza nincsen. Érverése 92.

PÁRIS, szept. 15. A kiewi merénylet híre
itt nagy feltűnést keltett. Az itteni orosz for-
radalmi bizottságok szerint a merénylet csakis
a forradalmárok inteime lehetett a reakciós
uralommal szemben. Kiewben rögtön a merény-
let után a rendőrök százai kutattak és tömeges
letartóztatásokat végeztek. Sok letartóztatott
forradalmárt bűnrészeséggel vádolnak. A kiewi
fogházak teljesen megteltek s a letartóztatott
embereket a kaszárnyákba csukták. A rendőr-
ség brutálisan bánt mindenkiel s ez nagy el-
keseredést keltett.

KIEW, szept. 16. Bagroff ügyvédjelölt
Stolypin miniszterelnök merénylője, a követ-
kező vallomást tette: Az orosz szocialista-for-
radalmi bizottság elhatározta Stolypin eltávolí-
tását, a miniszterelnöknek az orosz népre gyá-
szos politikája miatt. A megbízatás őt érte s
teljesítette kötelességét.

Bár a hivatalos cáfolatok a miniszter-
elnök állapotát kielégítőnek mondják, magán-
forrásokból azt jelentik, hogy Stolypin állapota
súlyos aggodalmat kelt, mivel a golyók va-
lószerűleg mérgezetek voltak.

szentpétervári, szept. 16. Stolypin
miniszterelnök helyébe ideiglenesen **Kokoszeff**
pénzügyminisztert nevezte ki a cár. A pénzü-
gyminiszter már tegnap elutazott Kiewből
Szentpétervárra.

KIEW, szept. 16. Stolypin miniszterelnök
állapota változatlan; **óriási fájdalmak** vannak,
melynek enyhítésére az orvosok morfium ir-
jekciókkal kezelik. A kezelő sebészszakor azon-
ban bizik felépülésében.

A főváros központján.
Villamos megálló. 10
perc a központi és
nyugati pályaudvarhoz.
80 legmodernebben be-
rendezett szoba

Augusztus hó elsején megnyit az

Edison-Szálloda

Budapest. VII., Hársfa-utca 59. sz. (Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: **Pollák József.**

Hideg és meleg vízveze-
ték. Központi fűtés, vil-
lanyvilágítás. Figyelmes
kiszolgálás. Ertekezés
minden modern nyelv-
ben. Szobákak 3 ko-
ronától:

Reggelizés előtt félpohár

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomort
2—3 óra alatt teljesen
rendbehozza.
Kis üveg 40 fillér.
Nagy üveg 60 fillér.

Schmidthauer-féle
használatával valódi airds gymorbasoknak
székszorulásban szenvedőknek.

Kapható Fiume és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Tüzzel a kolera ellen.

CETINJE, szept. 16. Sudile községben egy paraszt kolerában megbetegedett. Amikor ezt a község lakosai megtudták, körülvették a beteg házat s felgyújtották. A beteg ember minden erejét összeszedve menekülni akart az égő házból, de nem volt képes a kijáratot elérni s bennégett a házban. Fia a mezőn dolgozott s a tűz láttára haza sietett. Az emberi fenevadak a fiut megragadták és szintén a tűzbe dobták.

Forráskutató uriaszony.

PÖSTYÉN, szept. 16. Tüköry Jenőné, a híres forráskutató uriaszony meghívást kapott Kubelik János világhírű hegedűművésztől, hogy csehországi birtokán forrás után kutasson. Tüköryné a meghívást elfogadta és néhány nap múlva Csehországba utazik.

Bécs városi tanácsosai**Triesztben.**

BÉCS, szept. 16. A Lloyd hajóstársaság meghívása folytán Neumayer dr. polgármester száz tanácsos kíséretében szeptember 28-án Triesztbe utazik. A városi tanácsosok megtekintik az új „Wien” gőzös felszerelését és ugyanezzel a gőzössel kirándulást tesznek Lussinpiccolóba.

Nagy tűz Székesfehérváron.

SZÉKESFEHÉRVÁR, szept. 16. A városban óriási tűz pusztított ma. Tizenhét ház leégett. A lakók gazdaemberek voltak s így a házak melléképületekkel együtt leégtek. A kár 350.000 korona. Az egész termés elpusztult.

Caruso Bécsben.

BÉCS, szept. 16. Caruso, a világhírű tenorista tegnap Bécsbe érkezett, hogy résztvegyen a vendégszereplését megelőző próbákon.

Elfogott képek.

UDINE, szept. 16. Olasz csendőrök a Tolmezzo melletti erdőknél két embert tartóztattak le, akikben kémekeket sejtettek. Az elfogottak Eder János és Schuhfried Félix bécsi néptanítók. A vizsgálat alkalmával azt vallották, hogy a környéket csupán turista-szenvedélyből látogatták.

Olasz miniszterek utazása.

RÓMA, szept. 16. Tegnap este kilenc órakor Giolitti miniszterelnök Cavourba utazott. Az állomáson a miniszterek s az állami előkelőségek bucsuztak tőle. Di San Giuliano márkéi tegnap Anticoliba utazott.

Általános sztrájk**Spanyolországban.**

SAN-SEBASTIAN, szept. 16. A munkásszövetségek 97 szavazattal 64 ellenében elhatározták, hogy a bilbaoi sztrájkolók iránti szimpáthiából ma szintén beszüntetik a munkát. Az egész országra kiterjedő sztrájk minden percben kitörhet.

Kikötőmunkások sztrájkja.

TRIESZT, szept. 16. A nem tix fizetésre alkalmazott kikötőmunkások 1907-ben tarifamegállapodást kötöttek a munkaadókkal. Mint-hogy a tárházak igazgatósága a munkaidőt önkényesen megváltoztatta, a kikötőmunkások elhatározták, hogy a sérelmes rendelkezés visszavonásáig beszüntetik a munkát. Tegnap délután 300 kikötőmunkás sztrájkba lépett.

A „San Giorgio”-t megmentették.

NAPOLY, szept. 16. A „San Giorgio” olasz cirkálót tegnap levontatták a zátonyról s a „Sicilia” hadihajó által dokkba szállították.

Tűz egy fürdőhelyen.

LEMBERG, szept. 16. Rimanova fürdőhelyen nagy tűz ütött ki, melyben öt szálloda, három magánvilla és öt fürdőépület porig égett. A tűz beleszapott gróf Potoczky hatalmas erdejébe is, ahol még most is pusztít. Az oltásnál segítettek az Északmagyarországi hadgyakorlatról hazatérő csapatok katonái is, akik közül tizenkettő súlyosan megsebesült.

Zátonyra jutott torpedó.

PALERMO, szept. 16. Golfo Oranci Marinából érkezett jelentés szerint a harmadik torpedóromboló hajóraj a „Benedetto Brin” csatahajó ellen támadást intézett. A gyakorlat közben a „Pompieri” torpedóromboló a Ceras foknál zátonyra jutott. A torpedó igen veszélyes helyzetben van.

Fegyveres cigányok rémtette.

BELGRÁD, szept. 16. Vranjában egy osztrák vállalkozó mozgófénykép színházába este 11 órakor, mikor a mozi zsufolva volt, negyven fegyveres cigány tört be. A banda tagjai elmetszték a villamos vezetékeket s a teljes sötétségben rabolni kezdték a nézőket. Rémes jelenetek játszódtak le. Az asszonyok és gyermekek sikoltottak s a legtöbb férfi a banditáktól terrorizálva tétlenül maradt. Két férfit, akik ellenszegültek, a rablók agyonszúrtak. Amidőn a cigányok elmenekültek és ismét lámpát gyújtottak, megállapították, hogy nyolc gyermeket rabolt el a banda. A cigányok pénzt ékszereket s más értéktárgyakat magukkal vittek. Az eset hírére a csendőrség és a határrendőrség üldözőbe vették a rabló cigányokat, akik közül kettőt agyonlőttek. Az elrabolt gyermekeket a cigányok elengedték, mert megnehezítették szökésüket. A mozi tulajdonosát az izgalom következtében szélhűdés érte és meghalt.

„BRISTOL” szálloda, kávéház és étterem

Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.**Figyelmes kiszolgálás.**

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

Hotel Trocadero

nagy étteremmel**(Velece) a Lidón (Velece)**

Elsőrendű új ház a főutól jobbra, modern komforttal berendezett szobák fürdővel berendezve. Orvos a házában. **Penzió és étlap szerinti étkezés.**

Tulajdonos:

Tagliapietra Giovanni.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Lakás berendezések**Weiss M.**

czég

**nagy raktárából
FIUME, CORSO II.**

Axminster szőnyegek 135/200 méterekben darabja Kor. 19.50
" " 200/300 méterekben darabja Kor. 42.—
" " 250/350 méterekben darabja Kor. 68.—
Tapestri gyapjú szőnyegek 200/300 nagyságban . . . darabja Kor. 33.—

**Nagy raktár „ARGAMAN”
szőnyegekben.**

■ Kapható minden nagyságban. ■

Juta futószőnyeg méterenkint Kor. —50
Zsineg " legújabb minták méterenkint " 1.20
Tapestri ágylő gyapjuból darabja " 2.70
Garnitúra: (2 ágyterítő, 1 asztalterítő) " 9.—
Csipke függönyök fehér és crém párja " 6.60
Szövet függönyök divat minták párja " 6.—
Vászon függönyök moshatók és színtartók a legújabb minták párja " 11.50
Bonne Femme, himzett drbja " 7.50
Plüsch asztalterítők darabja " 11.—

Rendkívül nagy választék min.: dennemű szőnyegekben. ::

Valódi „LINOLEUM”

..... **25%**

árengedménnyel kapható nagy raktáramban úgy méterenkint, mint mindenféle célu feldolgozásban.

⚡ Szabott árak! ⚡

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, Corso II.

Gambrinus-Halle

Luhr Bácsi „BAVARIA” Sörcajnye

ROMA, Piazza San Silvestro.

a főpostával szemben.

Magyar tulajdonos. - Magyar konyha.
Magyar kiszolgálás. - Magyar ujságok.

Valódi bajor és pilzeni sörök.
Olcsó árak! Olcsó árak!

HELLMANN TESTVÉREK
VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDÉSE

del Pozzo 2. - FIUME - Via del Pozzo 2.

Magyar raktár tiszta aluminium-, bernorfi tiszta nikkel-, valamint zománcozott bádóg- és öntöttvas edények, konyha és tizedes mérlegek, sulyok stb.

szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Első fumei magyar uri és női FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, úgy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

legajánlatosabb fumei szállók:

Deák" szálló

Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

mindkét szállóban kitűnő konyha és nyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Atti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelésnél és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, kozmetikumok és szépitőszerek stb. stb.

HAJELTÁVOLITÁS

szépítők aró- és karról 5 perc alatt, fájdalom nélkül. Bármilyen eredmény. Videkre szert pontos utasítással, diszkrétan, csakis „Miracle” törvénytelen védett és bejegyzett védjeggyel ellátott szer valódi. Artalmatlanságért, eredményért kizárólag, Párisi kozmetikai kiállítás aranyéremmel kitüntetve

POLLÁK SAROLTA

Budapest VI., Andrássy-ut 38. szám 1. em. szombatoktól óvakodjon. Telefon 157-98. Fogad egész nap.

ADRIA" szálló és étterem

FIUME

ADRIA és ADRIA UTCA (ZMAJIC PALOTA)

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és villanyos világítással.

Nőnem és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. - Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

„M-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigarettafüvelek fadóbozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jellel valódi!

Horvát Tengeri Gőzhajózási Részv.-Társ. Zeng.

Napi járatok a „Petar Zrinjski” gyorshajóval. FIUME-ABBAZIA

	I. vonal	II. vonal	III. vonal	IV. vonal	V. vonal	VI. vonal
indulás	8.15	10.15	12.15	3.15	5.15	7.15
érkezés	8.50	10.50	12.50	3.50	5.50	7.50

ABBAZIA-FIUME

	I. vonal	II. vonal	III. vonal	IV. vonal	V. vonal	VI. vonal
indulás	9.15	11.15	2.15	4.15	6.15	8.15
érkezés	9.50	11.50	2.50	4.50	6.50	8.50

MENETJEGYEK ÁRA: Oda vagy vissza 40 fill. és 60 fill. A menetjegyek a gőzösn kaphatók. Kikötés Fiumében a „Riva Orientale”-n Via Molo.

2 évi jótállás.
VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.-
 „Olla”-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. Kapható Fiumében: a Prodám, Catti, Mizzan és Budak-féle gyógyszerárakban, továbbá F.lli Pavacic, Benco Ernő és Papp Rudolf drogeriájában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA” Gummiközponttól Wien 11 297 Praterstr. 57.

Megnyilt a

„Mercur” Drogheria

FIUME

Via Pomerio 758. szám alatt.

Csillár

perzsa szőnyeg, rézbutor, bronzárak

valamint előkelő uriszoba berendezések, eredeti olajfestmények, ugyszintén többféle disztárgyak, mint

alkalmi áruk

a legelőnyesebben beszerezhető

Budapest, Andrássy-ut 35 l. em. alatt.

Viszontelárusítóknak nagy engedmény.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart”

Fiumének legelőnyesebben szerkesztett és legjobban informált napilapja jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiumének és a környékbeli fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi magyar napilapja

„A TENGERPART”

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma.

Hirdetési árai a lap nagy példányszámához viszonyítva igen mérsékelték.

Előfizetési árai:

Egy évre	K. 24.—
fél évre	„ 12.—
negyedévre	„ 6.—
egy óra	„ 2.—

Tisztviselők fél áron kaphják „A TENGERPART”-ot, úgyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART”

házhoz szállítva csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz «A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet.

[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz. Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

Austro-Americana TRIESZT.

Rendszeres szolgálat Trieszt és Olaszország, Görögország, Spanyolország Észak-, Közép- és Dél-Amerika között.

Közeleki indulások Triesztből:

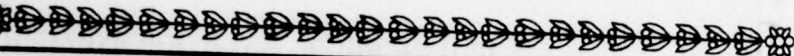
Newyorkba az „Argentina“ (szem. száll.) gőzessel szept. 16-án
a „Carolina“ „ „ „ „ „ 28-án
Philadelphiába az „Irene“ gőzessel „ „ „ „ „ 29-én
Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és
Buenos-Ayresbe a „Francesca“ (szem. száll.) gőzessel szept. 21-én
A személyforgalom részére új és gyors, kétszavas Marconi
dróttalan táviróval felszerelt hajók állanak rendelkezésre.

Teherforgalom.

Trieszt, New-York, Philadelphia—New-Orleáns	3 indulás havonként
Savanna—Trieszt	2 „
Pensacola—Trieszt	1 „
New-Orleáns—Trieszt	1 „
Galveston—Trieszt	1 „

Körutazások a Földközi-tengeren a nagy Oceánjáró hajókkal.

Tudakozódni lehet az igazgatóságnál, Trieszt, Via Molin Piccolo 2.
(Táviratcím: Cosulich, Trieste) Schenker és Tsa főigazgatóknál Bécs,
I., Neuhofgasse 17., az utas-irodánál Bécs, II., Kaiser Josef-strasse 36.
és a társaság más ügynökségeinél.

Első Tengerparti Gőzüzemű Szeszpároló FIUME. Részv. Társ. Fiume.

Különlegesség: „Árpád“ Elixir a legjobb antikolerikus
erősítő. Kicsinybeni árusítás:
Via Gaet. Donizetti 15. (ex Via Canale) Tel. 407.

Fabbro Giuseppe

késes és finom köszörülő műhely
Corso - FIUME - Corso

nagy választékkal mindennemű saját különlegességű
s legjobb minőségű vágó szerszámokban

Nagy műhely és nikeliző villamos
üzemmel.

Különlegesség borotvák élesítésében.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség
b. tudomására adni, hogy a Via
delle Pile 2. számú házban a Grand
kávéház mögött a

Dreher éttermet

átvettem. Elsőrangú konyha, kitűnő
magyar és dalmát borok. Dreher-
féle világos és barna sör. Jutányos
árak, figyelmes és pontos kiszol-
gálás. Éjjel 2 óráig nyitva. Havi
előfizetések 48 és 56 K. Minden
pénteken halvacSORA. Konyhámért
a budapesti 1896-iki millenniumi
kiállításon dícsérő oklevéllel kitűn-
tetve.

Tisztelettel

STÖHR KÁROLY

vendéglős.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

Cantrida fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy
árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan
borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés
Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon delatán
katonazene.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcso fürdőbérletjegyek.

:: A turini kiállításra utazók figyelmébe!

Hôtel Monopol Meuble

Via Accademia Albertina 37. szám (a Corso Vittorio Emanuele sarhá)

Turin egyetlen német szállodája.

3 percnnyire a „Porta Nuova“ központi pályaudvartól,
2 percnnyire a kiállítás főbejáratától.

ÁRAK 3 LIRÁTÓL FELJEBB.

Modern kényelem! - Német levelezés és kiszolgálás!

Tulajdonos Meyer M.

„Mercur“ könyvnyomdai műintézet

FIUME

Via Operai 12.

Telefon sz. 832.

Könyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlással vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József

Varieté-Hôtel Susák.

Esténként I.-rendű varieté-előadások a kerthelyiségben
Kezdeté 9^{1/2} órakor.

Beléptidij 1 korona.

Nem kell többé szabónál mértéket venni!

A legszebb kész férfiruhák

kaphatók legolcsóbban csakis az

„ANGOL KIRÁLY“-hoz címzett ruhaüzletben

Fiume, Via del Lido 6 és Via del Molo 2. szám.

Dus választék valódi angol szövetelekből készült ruhákban.
Mérték szerinti megrendelések felvételnek.

VENIER szálló és penzió

VELENCE

Ponte Goldoni a Szt. Márk tér mellett

Lakosztályok és szobák újított
berendezve villanyvilágítással,
tálcával és fürdővel személyenként
2,50 lírától feljebb. Penzió 8 lírától
feljebb. Telefon 158.

Tulajd. Bertoldi és

Bauer Gusztáv aranyozó

Fiume, Calle Seminario 7. szám

Elvállal e szakba tartozó

mindennemű munkákat, ké-

pek, keretek és képek eladás-

áraira mérsékelt áron. Pontos

előkészítésű munka. Telefon 158.

Nyomatott „Mercur“ nyomdájában Fiume.